SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1755

av Camilla Rinaldo Miller (KD)

Obligatoriska synkontroller vid körkortsförnyelse för ökad trafiksäkerhet och trygghet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om införande av obligatoriska synkontroller i samband med körkortsförnyelse och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

En god syn är av grundläggande betydelse för att upprätthålla trafiksäkerhet och trygghet på våra vägar. Tyvärr lider många körkortsinnehavare av så pass nedsatt synförmåga att de inte skulle få beviljat körkort om de ansökte idag. Detta har bekräftats av den årliga Synbesiktningen, utförd av Synoptik och Bilprovningen, där personer erbjuds att testa sin syn i samband med fordonets besiktning. Beklagligt nog genomgår privatbilister en synkontroll endast vid ursprunglig körkortsansökan, vilket vanligtvis sker i tonåren.

Synbesiktningen har klargjort att synförmågans förändring över tid bör följas upp och kontrolleras regelbundet. Detta praktiseras i flera EU-länder, men i Sverige krävs det endast av yrkesförare att genomgå synkontroller vart femte år. En undersökning utförd av Kantar Sifo visar att hela 81 % av de tillfrågade är överens om att privat-bilister, på

samma sätt som yrkesförare, bör underkastas återkommande synkontroller i samband med körkortsförnyelse senare i livet. Majoriteten i undersökningen delar även åsikten att obligatoriska synkontroller efter 45 års ålder skulle öka trafiksäkerheten och känslan av trygghet på vägarna.

Att ha möjlighet att köra bil är en angelägen fråga som berör både individuell frihet och tillgänglighet. Synkontroller vid körkortsförnyelse kan bidra till att öka den personliga tryggheten genom att antingen bekräfta att synen är tillfredsställande eller erbjuda korrigeringar och hjälpmedel för att rätta till eventuella synproblem. Vid synkontrollerna kan även tidigare oupptäckta sjukdomar identifieras. Regelmässiga synkontroller, utöver att främja trafiksäkerheten, kan därför också gynna individens hälsa och möjliggöra tidig tillgång till nödvändig vård, något som kan vara avgörande för att bevara synens funktion.

Under flera år har riksdagens trafikutskott framhållit vikten av att införa åter-kommande synkontroller för privatbilister. Trots detta har ingen konkret åtgärd vid-tagits, delvis på grund av förhoppningar om att Transportstyrelsen skulle utreda frågan. Riksdagens utredningstjänst har dock upplyst om att myndigheten inte aktivt arbetar med att utreda denna fråga. Baserat på det ovanstående anser jag att det är hög tid att införa obligatoriska synkontroller i samband med körkortsförnyelse senare i livet, med målet att öka trafiksäkerheten och individens trygghet på våra vägar.

Camilla Rinaldo Miller (KD)